

STATUT BAŽIKU GHALL-FRATELLANZI

**SEGRETARJAT GHAL-LAJČI
ARCIDJOČESI TA' MALTA**

CURIA ARCHIEPISCOPALIS
MELITEN

Wara li qist li hafna mill-Istatuti tal-Fratellanzi li huma mwaqqfin f'din l-Arċidjočesi ġew approvati żmien twil ilu, qabel il-Konċilju Vatikan it-Tieni; u għalhekk ma jirriflettux id-direzzjoni pastorali gdida li nghatat u ħarġet mir-riflessjoni teoloġika u pastorali mibdija u miġjuba 'l quddiem mill-Konċilju, u lanqas ma jirriflettu d-direttivi mogħtija mill-Konċilju u mid-dokumenti tas-Santa Sede imnebbha mid-dokument tiegħu;

Wara li rajt li s-Sinodu Djočesan, li sar dan l-ahħar, fid-dokument dwar il-Lajči Nsara jitlob tiġid fuq baži parrokkjali, u jagħraf illi l-għaqdiet u l-movimenti tal-parroċċa huma ghajnej ta' enerġija mill-aktar importanti;

Bil-ħsieb li l-Fratellanzi jkunu regolati ahjar u aġġornati bħala Assoċjazzjonijiet tal-Lajči fi ħdan il-Knisja skond l-ispirtu tal-Konċilju Vatikan it-Tieni u tas-Sinodu Djočesan;

B'dan id-Digriet qed nippromulga Statut Bażiku komuni għall-Fratellanzi, li mieghu huma annessi tliet Appendixi li jiffurmaw parti integranti ta' dan l-Istatut Bażiku, bil-ħsieb li dan l-Istatut u dawn l-Appendixi jgħinu lill-membri tal-Fratellanzi fil-formazzjoni tagħhom halli jifhmu u jgħixu ahjar is-sejħa partikolari tagħhom fil-Knisja, u biex b'rabta mal-Fratellanza li tagħha huma membri jwettqu ħidmiet fil-komunita', u jaħdmu biex isseħħ kollaborazzjoni bejn il-Fratellanzi fi spirtu ekkleżjali ġenwin.

Biex jintlaħaq dan l-iskop nordna li, għallinqas dawk il-Fratellanzi ta' l-Arċidjoċesi li l-Istatuti tagħhom ma ġewx aġġornati fid-dawl tat-tagħlim u tad-direttivi tal-Konċilju Vatikan it-Tieni u ma ġewx approvati mill-Awtorita' tal-Knisja wara l-egħluq ta' dan id-Digriet jippreżentaw fil-Kanċellerija tal-Kurja ta' din l-Arċidjoċesi l-Istatut tagħhom, li jirrikonoxxi dan l-Istatut Bażiku bl-Appendiči kollha tiegħi bħala l-Istatut tal-Fratellanza, b'żieda ta' indikazzjoni preċiża tal-Fratellanza speċifika li għaliex dak l-Istatut jirreferi.

Kif previst mill-istess Statut Bażiku, kull Fratellanza tista' jkollha r-Regolamenti Partikolari tagħha. Nordna għalhekk ukoll illi, flimkien ma' l-Istatut tal-Fratellanza preżentat fil-Kanċellerija tal-Kurja għandhom jiġu preżentati dawn ir-Regolamenti Partikolari tagħha li l-Fratellanza tista' tkun tixtieq li jkollha, b'talba li jiġu eżaminati u eventwalment approvati mill-Awtorita' tal-Knisja.

Mogħti mill-Kurja Arċiveskovili, Floriana, illum 13 ta' Settembru 2006.

(ft) Carmel Zammit
Kanċellier

(ft) ✑ Gużeppi Mercieca
Arċisqof ta' Malta

STATUT BAŽIKU

GHALL-FRATELLANZI

KONTENUT

1. Il-Fratellanza
2. L-Adulti Nsara
3. Il-Membri tal-Fratellanzi
4. Xhieda Vera ta' Kristu
5. L-Iskop Ewlieni tal-Fratellanzi
6. Fratellanza fi ħdan il-Knisja
7. Il-Membri
8. Il-Membri Assoċjati
9. Id-Dħul fil-Fratellanza
10. It-Tmexxija tal-Fratellanza
11. L-Għażla ta' l-Uffiċjali
12. Id-Dmirijiet u l-Jeddijiet tal-Fratelli
13. Id-Dmirijiet tad-Direttur Spiritwali u ta' l-Uffiċjali
14. L-Amministrazzjoni tal-Ġid tal-Fratellanza
15. Il-Laqgħat tal-Fratellanza
16. Il-Laqgħa ta' l-Uffiċjali
17. Il-Laqgħa tal-Fratelli
18. Il-Laqgħa ta' Formazzjoni
19. Sehem il-Fratellanza fil-Parroċċa
20. Il-Kollaborazzjoni bejn il-Fratellanzi
21. Statut tal-Fratellanza
22. Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza
23. Dokumenti annessi ma' l-Istatut Bažiku
24. Emendi għall-Istatut Bažiku għall-Fratellanzi

1. Il-Fratellanza

Fratellanza hija:

- a. Assoċjazzjoni ta' Adulti Nsara;
- b. imwaqqfa biex iġġib 'il quddiem il-qima pubblika;
- c. u biex tagħmel xi ħidma ta' apostolat reliġjuż jew ta' karita';
- d. organizzata b'mod ta' korp organiku;
- e. imwaqqfa b'digriet formal ta' l-Awtorita' tal-Knisja kompetenti bhala assoċjazzjoni tal-fidili Nsara, u taht il-ġurisdizzjoni tagħha.

2. L-Adulti Nsara

L-adulti Nsara bis-saħħha tal-magħmudija jibnu l-Knisja u għandhom sehem fl-uffiċċju saċerdotali, profetiku u rjali ta' Kristu, u għalhekk huma fid-dmir u għandhom id-dritt li individwalment u bhala għaqda, iħabirku biex il-Bxara t-Tajba tas-Salvazzjoni ta' Alla tkun milqugħha mill-bnedmin kollha u tinxtered sat-truf ta' l-art. Is-sagament tal-Konfermazzjoni jissiġilla din il-missjoni u jqaddisha.

3. Il-Membri tal-Fratellanzi

Permezz tas-shubija tagħhom fil-Fratellanzi, dan l-iskop jintlaħaq billi l-membri tal-Fratellanzi jikbru flimkien fl-għarfien tal-Kelma ta' Alla, ifaħħru talli għoġbu jibgħatilna lil Ibnu, ifittxu li jgħinu lil xulxin u jkabbru l-għaqda ta' bejniethom, u jagħtu xhieda ta' l-imħabba ta' Alla ghall-bnedmin kollha u jwassluhielhom. Dan kollu jagħmluh l-aktar bil-qima pubblika lil Alla u lill-qaddisin tiegħi, bil-ħidmiet tagħhom ta' apostolat u bil-laqgħat, ħidmiet u attivitajiet tal-Fratellanza li tagħha huma membri.

4. Xhieda Vera Ta' Kristu

Hekk ikunu jistgħu jagħtu xhieda vera - bil-kliem u bl-ghemil - ta' Ĝesu' l-Mulej.

5. L-Iskop Ewlieni tal-Fratellanzi

Il-Fratellanzi, minbarra l-iskop ġeneral li l-membri jgħixu hajja Nisranija aktar perfetta u li jgħibu 'l quddiem il-qima pubblika, ikollhom skop ewlieni partikolari li jxerrdu l-Kelma ta' Alla, jew li jagħmlu ħidmiet ta' Karita', jew li jagħmlu xi ħidma oħra ta' apostolat biex hekk juru mħabbithom lejn Kristu u lejn il-bniedem.

6. Fratellanza fi ħdan il-Knisja

Il-Fratellanza mwaqqfa skond il-liġi tal-Knisja hija assoċjazzjoni ta' dritt pubbliku.

7. Il-Membri

7.1 Il-Fratelli u l-Konsorelli bħala regola huma lajči.

7.2 Saċerdoti, djakni u membri ta' Istituti ta' Hajja Konsagrata jistgħu jkunu membri ta' Fratellanzi: iżda dawn ma jistgħux ikollhom uffiċċi ta' tmexxija jew amministrazzjoni fil-Fratellanzi, iżda biss funzjonijiet ta' direzzjoni spiritwali.

7.3 Dak li jingħad minn issa 'l quddiem f'dan l-Istatut u fl-Appendici annessi dwar "Fratelli" jgħodd ukoll għall- "Konsorelli", sakemm ma jiġix speċifikat il-kuntrarju, p.eż. billi tintuża l-espressjoni "membri r'għiela".

7.4 Il-Fratelli jfahħru u jaqdu lill-Mulej billi joffru l-ħidmiet kollha tagħhom, dawk materjali u spiritwali, fi ħdan il-familja u bħala individwi, fuq ix-xogħol, fil-hin tal-mistrieh, fil-mumenti ta' tbatija u fil-ġrajiiet kollha tal-ħajja.

7.5 Il-Fratelli jridu jkunu:

- i. mill-inqas ta' tmintax (18)-il sena magħluqa;
- ii. rċevew is-sagament tal-Konfermazzjoni;

- iii. jgħixu ħajja nisranija tajba;
 - iv. jafu bis-sejħa u l-hidmiet tal-Fratellanza u ġerqana li jieħdu sehem fiha ħalli jikbru fil-qdusija;
 - v. fehmu li bit-tišib fil-Fratellanza huma jkunu juru x-xewqa li jieħdu sehem fl-appostolat tal-Knisja;
 - vi. hadu sehem f'kors ta' formazzjoni qabel isiru membri.
- 7.6 Bil-ħsieb li jhejju ruħhom biex isiru Fratelli, żgħażagh bejn l-erbatax (14)-il sena magħluqa u t-tmintax(18)-il sena jistgħu jiġu milquġha bhala Aspiranti fil-Fratellanza, b'dawk l-obbligi tal-Fratelli li jkunu jghoddu għalihom. Waqt li huma Aspiranti, għandhom jagħmlu l-kors ta' formazzjoni.
- 7.7 Il-Fratelli li jmutu jkollhom dritt jindifnu bil-konfratja u bil-muzzetta tal-Fratellanza, jew bil-libsa jew distintiv oħra determinati mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.
- 7.8 II-Fratelli jkollhom dritt għal suffragji wara mewthom. Il-Fratellanza toffri l-elemożina tal-Quddiesa tal-funeral u ta' żewġ Quddiset oħra b'suffraġju għal ruħhom, filwaqt li f'Novembru toffri Quddiesa għall-Fratelli mejtin.
- 7.9 Jekk il-Fratellanza jkollha qabar jew oqbra, kull Fratell jkollu d-dritt li jindifen fi, jekk fiż-żmien tad-difna jkun hemm post.
8. Il-Membri Assoċjati
- 8.1 Fratellanza jista' wkoll ikollha fi ħdanha membri assoċjati.
- 8.2 Jistgħu jissieħbu bhala membri assoċjati dawk l-insara li jissodisfaw il-kundizzjonijiet imposta għall-Fratelli.

- 8.3 Membri assoċjati għandhom jħixu s-sejha u fejn jistgħu jagħtu sehemhom fit-twettiq tal-ħidmiet tal-Fratellanza u huma mħeġġa jattendu l-laqgħat ta' formazzjoni organizzati mill-Fratellanza.
- 8.4 Membri assoċjati m'għandhomx dritt li jattendu għal-laqgħa tal-Fratelli msemmija f'artiklu 17; kif ukoll m'għandhomx dritt li jkunu nominati jew li jieħdu sehem fl-elezzjonijiet ghall-għażla ta' l-Uffiċċali tal-Fratellanza.
- 8.5 Il-membri assoċjati għandhom jagħtu l-kontribuzzjoni annwali għas-sħubija, kif determinata mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.
- 8.6 Fratelli li ma jibqgħux attivi għal tliet snin konsekuttivi jistgħu jitkolbu li jsiru membri assoċjati.
- 8.7 Fratelli li ma jibqgħux attivi u jsiru membri assoċjati jibqgħu jgħawdu d-dritt tad-dfin u għal suffraġji wara mewthom imsemmijin f'artikli 7.7, 7.8 u 7.9.
9. **Id-Dħul fil-Fratellanza**
- 9.1 Kull adult li hu Nisrani kattoliku prattikanti u jixtieq jagħti xhieda ta' dak li jemmen, jista' jissieħeb fil-Fratellanza, bil-kundizzjonijiet partikolari li l-Fratellanza jista' jkollha.
- 9.2 Min jixtieq jissieħeb fil-Fratellanza, kemm bħala Fratell u kemm bħala Aspirant, għandu jagħmel talba bil-miktub fuq formola apposta lis-Segretarju tal-Fratellanza u jkollu r-rakkmandazzjoni ta' għallinqas Fratell wieħed. Is-Segretarju jghaddi t-talba lir-Rettur u lid-Direttur Spiritwali tal-Fratellanza; u dawn huma fid-dmir jiġbru it-tagħrif meħtieġ biex il-kandidat jista' jitressaq għall-aċċettazzjoni bħala Fratell waqt laqgħa li ghaliha jiġu msejjha l-Fratelli kollha.

- 9.3 Fiż-żmien ta' bejn it-talba u l-acċettazzjoni, il-kandidat jingħata kopja ta' l-Istatut ħalli jagħraf sewwa dak li hu mistenni minnu u d-dixxiplina tal-Fratellanza. Sadanittant huwa għandu jieħu sehem fil-laqgħat ta' formazzjoni li jsiru, qabel jiġi acċettat bhala membru.
- 9.4 Kandidat jiġi acċettat bhala Fratell fil-Fratellanza waqt iċ-Čerimonja tal-Vestizzjoni. Din l-acċettazzjoni tal-kandidat biex ikun membru ta' Fratellanza ssir wara l-omelija f'Quddiesa cćelebrata apposta.
- 9.5 Ir-Rettur jippreżenta l-kandidati lid-Direttur Spiritwali tal-Fratellanza, jiċċertifika l-hajja nisranija tajba tagħhom u x-xewqa li huma jħarsu d-dmirijiet ta' Fratelli.
- 9.6 Id-Direttur Spiritwali tal-Fratellanza jitlob lill-kandidati biex jikkonfermaw ix-xewqa tagħhom li jissieħbu fil-Fratellanza u r-rieda tagħhom li jobdu l-Istatut tal-Fratellanza u r-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza. Huwa mbagħad jistedinhom itennu l-weġħdiet (li bihom jipprofessaw bhala membri tal-Fratellanza) u jagħtihom il-konfratija bajda u llamtata bil-pjegi u l-kurdun u l-muzzetta jew libsa jew distintiv oħra determinati mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.
- 9.7 Il-bidu tal-hajja fil-Fratellanza bhala Fratell hija l-Vestizzjoni.
- 9.8 Fratell li jkun spicċa minn membru ta' xi Fratellanza ma jistax jidhol fi Fratellanza oħra qabel ma jgħaddu tliet snin mit-tluq mill-ewwel waħda. Wara dan iż-żmien, mat-talba tiegħu magħmula skond l-artiklu 9.2 għandu jippreżenta dikjarazzjoni dwar ir-raġuni ghaliex telaq mill-Fratellanza l-oħra. Għat-tagħrif li għandu jingħabar skond l-artiklu 9.2, għandu jsir ukoll kuntatt mar-Rettur tal-Fratellanza li l-kandidat ikun spicċa minnha.

- 9.9 Qabel ma jidhol Fratell, ikun meħtieg li l-kandidat jagħmel il-kors ta' formazzjoni, anke jekk ikun għamlu qabel biex daħal fi Fratellanza oħra.
10. **It-Tmexxija tal-Fratellanza**
- 10.1 Il-Fratellanza tkun magħmul minn ufficjali u membri.
- 10.2 Il-Fratellanza tkun immexxija minn kumitat li jkun magħmul mid-Direttur Spiritwali u mill-Ufficjali tagħha.
- 10.3 L-ufficjali prinċipali huma:
- i. ir-Rettur
 - ii. is-Segretarju
 - iii. it-Teżorier
 - iv. il-Konsulturi, fin-numru speċifikat fir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.
- 10.4 Il-Konsulturi jistgħu jaqdu karigi li l-Fratellanza jew il-kumitat li jmexxiha jaraw il-bżonn tagħhom minn żmien għal żmien, skond kif speċifikat fir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.
- 10.5 Id-Direttur Spiritwali jkun il-Kappillan jew saċerdot iehor magħżul mill-Kappillan wara li jikkonsulta l-Presbiterju Parrokkjali. Dan jghodd ghall-Fratellanzi eretti u konnessi ġuridikament mal-Parroċċi moqdija mill-kleru djočesan. Għal Fratellanzi oħra, jew għax mhux konnessi ġuridikament ma' xi Parroċċa moqdija mill-kleru djočesan, jew għax konnessi ma' knisja ta' Reliġjuži, id-Direttur Spiritwali jkun magħżul mill-Arcisqof, wara li jisma' l-parir ta' l-ufficjali u, fil-każ ta' Fratellanza konnessa ma' knisja ta' Reliġjuži, wara li jkollu l-kunsens ta' l-Ordinarju propju tar-Reliġjuži.

- 10.6 L-uffiċjali jridu jkunu Fratelli professi għallinqas għal tliet snin konsekuttivi qabel l-għażla tagħhom.
- 10.7 Ma jistgħux jiġu eletti bħala uffiċjali Fratelli li jkunu:
- naqsu b'mod gravi u ppruvat kontra l-Fratellanza tant li jkunu ttieħdu passi dixxiplinari kontra tagħhom; jew
 - ta' kondotta mhux eżemplari kemm bħala Fratelli u kemm bħala lajči nsara; jew
 - tilfu l-fama tajba tagħhom fis-soċċjeta'; jew
 - jokkupaw xi uffiċċju ta' direzzjoni f'xi partit politiku, jew fil-Kunsill Lokali, jew f'xi kažin tal-banda, jew f'xi kažin ieħor jew f'xi soċċjeta' oħra ta' natura ċivili.

11. L-Għażla ta' l-Uffiċjali

- 11.1 L-għażla tar-Rettur, tas-Segretarju u tat-Teżorier għandha ssir kull tliet snin.
- 11.2 Is-Segretarju jieħu ħsieb javża, ta' l-anqas ħmistax-il ġurnata qabel, lill-Fratelli kollha u jgħarrafhom bil-ġurnata, bil-ħin u bil-post fejn ser isiru n-nominazzjonijiet u l-elezzjonijiet.
- 11.3 Tmint ijiem qabel id-data ta' l-elezzjonijiet tinżamm laqgħa għall-Fratelli kollha li fiha jsiru n-nominazzjonijiet għall-għażla ta' l-uffiċjali.
- 11.4 Kull Fratell, li jkollu l-kwalitajiet imsemmija fl-artiklu 10.6 u ma jkunx eskluż mill-artiklu 10.7, jista' jiġi nominat għal kull kariga ta' uffiċjal. Kull nominazzjoni jrid ikollha min jiproponiha u min jissek kollha, u trid tkun ukoll iffirmsata mill-persuna li tkun qed tiġi nominata, bħala aċċettazzjoni. Is-Segretarju jieħu nota tan-nominazzjonijiet kollha li jsiru, qabel dawn jiġu ssigillati, kif ukoll ta' l-ismijiet tal-Fratelli li jiproponu jew jissek kollha kull nominazzjoni.

- 11.5 Fil-laqgħa li fiha jsiru l-elezzjonijiet, ir-Rettur, fil-preżenza tad-Direttur Spiritwali, jaqra n-nominazzjonijiet u ssir l-elezzjoni: l-ewwel għar-Rettur, imbagħad għas-Segretarju u għat-Teżorier. Isiru l-votazzjonijiet, l-ewwel ghall-uffiċju ta' Rettur, imbagħad ta' Segretarju, imbagħad ta' Teżorier. Il-votazzjoni tkun sigrieta.
- 11.6 Fil-każ ta' l-elezzjoni ghall-karigi ta' Rettur, Segretarju u Teżorier, jiġu meqjusa eletti dawk li jgħib l-maġgoranza assoluta tal-voti validi. Wara votazzjoni li fiha ma tkunx intlaħqet din il-maġgoranza mitluba, il-persuna nominata li ġgib l-anqas voti tiġi eliminata u, fl-istess laqgħa, terġa' ssir elezzjoni oħra bejn il-persuni l-oħra nominati. Din il-proċedura tibqa' tiġi ripetuta sakemm wieħed minn dawk nominati għall-kariga rispettiva jgħib il-maġgoranza mitluba.
- 11.7 Fil-każ tal-elezzjoni tal-Konsulturi, jiġu meqjusa eletti dawk li jgħib l-maġgoranza relativa tal-voti validi.
- 11.8 Fil-kaži kollha, f'każ ta' parita', jiġi elett il-Fratell li jkun aktar anzjan fil-professjoni, u f'każ ta' parita' fis-snin ta' professjoni, dak li jkun l-aktar anzjan fl-eta'. Jekk jiġi elett xi hadd li jkun assenti mil-laqgħa, għandu jiġi mgħarraf mir-Rettur jew mis-Segretarju bla telf ta' zmien.
- 11.9 Fil-każ ta' l-elezzjoni ta' l-uffiċjali kollha, meta għal xi kariga partikolari jkun hemm nominazzjoni waħda, il-persuna nominata tiġi kunsidrata eletta mingħajr il-ħtieġa li ssir l-elezzjoni għal dik il-kariga.
- 11.10 L-uffiċjali eletti jidħlu ghall-qadi tal-kariga tagħħom wara li tinkiseb il-konferma ta' l-Arċisqof. In-notifika tintbagħha mill-Fratellanza lill-Kurja bit-talba għall-approvazzjoni ta' l-Uffiċjali.

- 11.11 L-uffiċjali kollha jistgħu jiġu nominati u eletti għat-tieni darba, bl-istess proċedura ta' hawn fuq. Wara, ikunu jistgħu jerġgħu jintagħżlu għal xi uffiċċju wara waqfa ta' tliet snin.
- 11.12 F'każ li għal xi kariga ta' xi uffiċċjal ma jkunx hemm persuna oħra kwalifikata u nominata biex tidhol għaliha, fuq talba ta' ghallinqas żewġ terzi (2/3) tal-Fratelli prezenti, biex l-uffiċċjal li jkun diga' qeda din il-kariga għal żewġ perijodi ta' tliet snin wara xulxin ikompli fiha, is-Segretarju għandu jressaq talba lill-Ordinarju biex dan l-uffiċċjal ikompli fil-kariga għal perijodu ieħor biss ta' tliet snin.
- 11.13 Biex Fratell ikun jista' jieħu sehem fil-laqgħa li fiha jsiru l-elezzjonijiet:
- iрид ikun prezenti;
 - l-attendenza tiegħu ma tkunx anqas minn 50 fil-mija tas-servizzi u laqghat għal tul ta' sena zmien immedjatamenteq qabel id-data tal-għeluq tan-nominazzjonijiet;
 - ikun hallas il-kontribuzzjoni annwali ta' shubija.
- 11.14 Jekk xi membru tal-Kumitat jirriżenja, huwa għandu javża lis-Segretarju bil-miktub, biex imbagħad il-Kumitat ikun jista' jaħtar persuna oħra minfloku. Din il-ħatra ssir bis-sistema tal-'co-option', iżda tkun tinhieg ukoll il-konferma ta' l-Arcisqof.
12. **Id-Dmirijiet u l-Jeddijiet tal-Imseħbin**
- 12.1 L-imseħbin, kemm Fratelli u Membri Assoċjati, jieħdu sehem mill-ġid spiritwali, talb u indulgenzi, u jkollhom is-suffraġji wara mewthom.
- 12.2 Il-Fratelli, barra milli jieħdu sehem mill-ġid spiritwali, għandhom ukoll il-jedd li jilbsu l-konfratija jew libsa jew distintiv oħra determinati mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza, jieħdu

sehem fil-proċessjonijiet Ewkaristiċi u oħrajn u fil-laqghat li jsiru minn żmien għal żmien.

- 12.3 Biex jħixu u jwettqu d-dmirijiet tagħhom ta' nsara u ta' Fratelli, għandhom ifittxu li jħixu ħajja nisranija eżemplari skond l-istat tal-ħajja tagħhom u
- jieħdu sehem shiħ fl-Ewkaristija flimkien mal-Fratelli kollha fil- Hdud u fil-Festi determinati mid-Direttur Spiritwali, wara li jisma' l-parir tal-Kumitat;
 - huwa b'dan is-sens ta' qima u devozzjoni li l-Fratelli jieħdu sehem fil-proċessjonijiet li jsiru fil-parroċċa;
 - jattendu regolarmen għal-laqgħat, sew ta' formazzjoni u sew ta' informazzjoni, li jsiru minn żmien għal żmien;
 - mingħajr preġudizzju għal dak li jingħad fl-artiklu 12.4, iwettqu is-servizzi li l-Fratellanza li tagħha jkunu membri tkun obbligata twettaq, sew jekk dawn ikunu ġejjin mid-dmirijiet statutorji u mir-regolamenti partikolari tal-Fratellanza stess u sew jekk dawn ikunu ġejjin mill-htiġijet tal-ħidma pastorali tal-parroċċa;
 - jieħdu hsieb ikabbru l-għaqda bejn il-Fratelli u bejn il-Fratellanzi. Dan għax jifhmu li l-aqwa xhieda li jistgħu jagħtu bħala nsara jagħtuha biss jekk ikunu f'għaqda ma' huthom;
 - ifittxu li l-bżonnijiet materjali u spiritwali ta' ħuthom il-Fratelli jkunu moqdija, l-aktar fil-mumenti diffiċċi tal-ħajja;
 - jkunu attivi fil-ħajja tal-komunita' li ghall-ġid u l-iżvilupp tagħha huma joffru t-talenti u l-kariżmi li bihom żejjhinhom il-Mulej Alla.
- 12.4 Din id-dedikazzjoni tpoġgi fuq spallejn kull Fratell dmirijiet speċjali li huwa għandu jfitter li jwettaq. Minħabba f'hekk, Fratell m'għandux ikun membru shiħ f'iżżejjed minn Fratellanza waħda. Iżda Fratell jiċċa' jitlob li jkun membru assoċċjat f'aktar minn Fratellanza waħda. Hekk jitqies li hu membru shiħ ta' Fratellanza

waħda u Fratell Assoċjat fil-Fratellanza l-oħra. Wieħed jiġi biss aċċettat bhala Fratell Assoċjat jekk ikun diġa' Fratell fi Fratellanza oħra. Bhala Fratell Assoċjat ikollu l-istess dmirijiet u drittijiet ta' Fratell ħlief li ma jkollux dritt li jkun nominat jew li jieħu sehem fl-elezzjonijiet għall-għażla ta' l-Uffiċjali tal-Fratellanza. Fratellanza titlob kontribuzzjoni annwali għas-sħubija mill-Fratelli Assoċjati kif determinata mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza.

13. Id-Dmirijiet tad-Direttur Spiritwali u ta' l-Uffiċjali

- 13.1 Id-Direttur Spiritwali hu , ex ufficio, membru tal-Fratellanza. Ir-rwol tiegħu hu ta' animazzjoni spiritwali tal-Fratellanza u ta' direzzjoni spiritwali tal-membri tagħha li jkunu jixti quha. Id-Direttur Spiritwali għandu jipprepara u jattwa l-aktivitajiet spiritwali u ta' formazzjoni għall-Fratellanza, flimkien mar-Rettur.
- 13.2 Ir-Rettur huwa l-mexxej u s-superjur tal-Fratellanza. Huwa responsabbi għat-tmexxija ġenerali tagħha. Hu dmir u dritt tiegħu li jsejjah u jippresiedi l-laqgħ kollha tal-Fratellanza; u jirrappreżentaha quddiem l-Awtoritajiet Ekklejżjastiċi u Ċivili. Għandu dmir jattendi għal-laqgħat tal-Fratellanza li jisseqju fil-parroċċa. Bhall-uffiċjali l-oħra kollha, huwa jmexxi l-ewwelnett bl-eżempju u l-imgieba u bil-harsien tal-Ligjijiet u d-direttivi tal-Knisja, ta' l-Istatut u tar-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza. Huwa jgħasses dwar il-harsien ta' l-Istatut u tar-Regolamenti Partikolari u li l-uffiċjali l-oħra u l-Fratelli jaqdu dmirijiethom kif jixraq. F'każ ta' nuqqas serju kontra l-Istatut jew kontra r-Regolamenti Partikolari huwa jikkonsulta ruħu ma' l-uffiċjali l-oħra, mad-Direttur Spiritwali u mal-Kappillan biex jittieħdu r-rimedji meħtieġa. Huwa dmir tar-Rettur li jara li l-laqgħat u s-servizzi kollha tal-Fratellanza jinxu sewwa. Huwa jiffirma l-minuti tal-laqgħat wara li dawn jiġu approvati mill-Fratelli preżenti għal-laqgħa.

- 13.3 Hu dmir tas-Segretarju li jattendi l-laqgħat kollha tal-Fratellanza, jieħu ħsieb inizżeel il-minuti ta' dak li jintqal u jżomm ordnati tajjeb id-dokumenti u l-korrispondenza kollha. Għandu jassigura li dawn jintrefgħu f'post jinqafel fl-Uffiċċju Parrokkjali, jew fis-Sede tal-Fratellanza. Huwa għandu d-dover li - flimkien mar-Rettur - jattendi għal-laqgħat tal-Fratellanzi li jissejħu fil-parrocċċa. Is-Segretarju għandu dmir li jwassal kull korrispondenza li tasal għandu lir-Rettur fl-iqsar żmien possibbli. Kull sena jħejji rapport dwar il-hidma tal-Fratellanza. Wara li dan ir-rapport jinqara lill-Fratelli u jiġi approvat, is-Segretarju għandu jgħaddi kopja tiegħu lis-Segretarju tal-Kunsill Pastorali Parrokkjali u lid-Delegati ta' l-Arċisqof fis-Segretarjati “Għal-Lajči” u “Għall-Hajja u Hidma fil-Parrocċċi”. Is-Segretarju għandu jżomm lista aġġornata tal-Fratelli bl-isem, il-kunjom, in-numru tal-Karta tal-Identita', l-indirizz, id-data tal-vestizzjoni u xi dettalji oħra meħtieġa. Iżomm ukoll lista tal-Fratelli li jmutu u ta' dawk li jkunu dixxiplinati mill-Fratellanza. Għandu wkoll jieħu ħsieb li jsiru - bla telf ta' żmien - is-suffragji għall-Fratell li jmut.
- 13.4 It-Teżorier hu responsabbli għall-ġid kollu, mobbli u mmobbli tal-Fratellanza. (Dwar l-amministrazzjoni tal-ġid tal-Fratellanza, ara sezzjoni 14). Huwa wkoll fid-dmir li jiġbor regolarmen il-kontribuzzjoni annwali ta' sħubija tal-Fratelli skond kif din tkun stipulata mir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza. Huwa dmir tat-Teżorier li jżomm inventarju ta' l-oggetti u l-ġid li jappartjenu lill-Fratellanza. Hlief għall-kontijiet bankarji permessi skond id-direttivi ta' l-Uffiċċju Djočesan ta' l-Amministrazzjoni, l-oggetti u l-ġid mobbli tal-Fratellanza għandhom jinżammu f'postijiet ekklejżjastiċi. Ma jista' jislef l-ebda oġġett mingħajr il-permess tar-Rettur wara li dan jikkonsulta ruħu mal-Kappillan jew mas-Superjur tal-knisja ta' Reliġjuži rispettivament, u dan biss għall-iqsar żmien meħtieġ u b'riċevuta ffirmata minn min ikun issellef l-ogġetti jew oġġetti. Kull sena jħejji rapport finanzjarju. Wara li dan

ir-rapport jiġi approvat fil-laqgħa ġenerali, kopja tiegħu għandha tintbagħat lill-Kunsill Ekonomiku Parrokkjali u oħra lis-Segretarju Amministrattiv tal-Kurja għar-reviżjoni. Huwa għandu wkoll iżomm reġistri finanzjarji skond is-sistema finanzjarja tal-parroċċa u ta' l-Ufficċju Djočesan ta' l-Amministrazzjoni. Fihom għandu jniżżejj id-dħul u l-ħruġ, b'informazzjoni ta' minn fejn ġew u fejn marru l-flus. Ma jista' jagħmel l-ebda ħlas li jaqbeż il-Lm50 min jeddu. Ikun sewwa li mill-flus tal-Fratellanza, wara l-laqgħa ġenerali u bl-approvazzjoni tagħha tingħata ghajnejha għall-fond tal-karita' jew fondi oħra tal-parroċċa.

- 13.5 L-uffiċjali huma marbuta li jżommu sigriet mal-barranin dwar dak li jingħad, li jiġi ordnat, li jiġi ppjanat u li jasal għand il-Fratellanza. Id-dokumenti kollha - inkluż il-ktieb tal-minuti - jistgħu jintwerew biss lil xi Fratell; biex jarahom ġaddieħor ikun hemm bżonn il-permess bil-miktub tar-Rettur u tad-Direttur Spiritwali.
- 13.6 Fi tmiem il-kariga tiegħu, kull uffiċjal għandu fi żmien ġimgha jgħaddi lis-suċċessur il-kotba, ir-reġistri u d-dokumenti tal-Fratellanza li jkunu f'idejh, ordnati u aġġornati.
14. **L-Amministrazzjoni tal-Ġid tal-Fratellanza**
 - 14.1 L-amministrazzjoni finanzjarja tal-Fratellanza mwaqqfa f'Parroċċa moqdija mill-kleru djočesan tidħol fl-amministrazzjoni ġenerali tal-parroċċa, għalkemm kull Fratellanza jkollha kont għaliha u Teżorier għaliha.
 - 14.2 L-inventarju tal-Fratellanza għandu jkun mogħti wkoll lill-Kappillan bħala l-Amministratur tal-ġid tal-parroċċa f'isem l-Arċisqof; u kopja oħra tiegħu għandha tingħata lill-Kanċellerija tal-Kurja biex tinżamm fl-Arkiyu.

14.3 Bla preġudizzju għal dak li jingħad fl-artiklu 14.3.2, l-amministrazzjoni tal-Legati annessi ma' Fratellanza tkun ċentralizzata jew fuq livell djočesan fl-Uffiċċju Djočesan ta' l-Amministrazzjoni jew fuq livell parrokkjali fl-Uffiċċju Parrokkjali ta' l-Amministrazzjoni.

14.3.1 L-amministrazzjoni tal-Legati annessi ma' Fratellanzi mwaqqfa f'paroċċi moqdija mill-kleru djočesan hija ċentralizzata fl-Uffiċċju Djočesan ta' l-Amministrazzjoni. L-istess uffiċċju jista', għal żmien determinat minnu, jafda din l-amministrazzjoni tal-Legati annessi ma' dawn il-Fratellanza lill-Uffiċċju Parrokkjali ta' l-Amministrazzjoni ta' dik il-parroċċa.

14.3.2 L-amministrazzjoni tal-Legati annessi ma' Fratellanza indipendenti minn Parroċċi moqdija mill-kleru djočesan jew imwaqqfa fi knejjes tar-Reliġjuži ssir skond direttivi mogħtija mill-Kunsill Rappreżentattiv Djočesan.

15. Il-Laqqhat tal-Fratellanza

15.1 Hemm tliet għamiet ta' laqqhat tal-Fratellanza:

- Il-Laqqha ta' I-Uffiċċiali;
- II-Laqqha tal-Fratelli;
- Il-Laqqha ta' Formazzjoni għall-Fratelli.

16. Il-Laqqhat ta' l-Uffiċċiali

16.1 Il-Laqqha ta' l-Uffiċċiali tissejjah mir-Rettur darba kull xahrejn u kull meta fil-fehma tiegħu din tkun mitluba mill-ħtiġijiet tal-Fratellanza. Il-Kappillan jew id-Direttur Spiritwali jistgħu wkoll jitkolbu li ssir din il-laqqha.

16.2 L-uffiċċiali kollha huma fid-dmir li jattendu għal din il-laqqha. Nofs l-uffiċċiali u wieħed ikunu biżżejjed biex ikun hemm kworum.

- 16.3 Il-minuti u d-deċiżjonijiet ta' din il-laqgħa jinżammu fi ktieb ġħalihom u jkunu aċċessibbli għad-Direttur Spiritwali, l-Ufficċċjali u l-Kappillan. Dawn huma fid-dmir li jħarsu s-sigriet dwarhom ma' min mhux Fratell.
- 16.4 Id-deċiżjonijiet ta' din il-laqgħa jitressqu fil-Laqgħa tal-Fratelli kollha meta:
- a. jintalbu tibdiliet fir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza;
 - b. tiġi deċiża nefqa ta' aktar minn Lm 100;
 - c. tiġi deċiża t-tkeċċija ta' xi Fratell;
 - d. tittieħed deċiżjoni li tolqot il-ġid u d-drawwiet tal-Fratellanza jew ir-relazzjonijiet ma' Fratellanzi ohra.
17. Il-Laqgħa tal-Fratelli
- 17.1 Il-Laqgħa tal-Fratelli (jew Laqgħa Ġenerali) hija laqgħa għall-Fratelli kollha u tkun msejħha minn żmien għal żmien, iżda ta' l-inqas darba fis-sena, biex bħal aħwa:
- i. il-Fratelli jkollhom tagħrif dwar il-Fratellanza u l-andament tagħha;
 - ii. il-Fratelli jiddeċiedu fuq kull ma' għandu x'jaqsam mal-Fratellanza.
- 17.2 Ir-Rettur għandu d-dmir li jsejjah din il-laqgħa wkoll meta ssirlu talba bil-miktub minn kwart tal-Fratelli professi. F'din it-talba għandhom jiġu spjegati r-raġunijiet għaliex tkun qiegħda ssir it-talba.
- 17.3 Ii-kworum għal din il-laqgħa jkun ta' kwart u wieħed tan-numru tal-Fratelli. Jekk dan in-numru ma jkunx preżenti għall-bidu tal-laqgħa, il-laqgħa tibda kwarta wara bin-numru preżenti basta dan ma jkunx ta' inqas minn wieħed minn kull sitta mill-Fratelli. L-avviż tal-laqgħa għandu jintbagħha mis-Segretarju mill-inqas tmint

ijiem qabel; fl-avviż għandhom ikunu indikati s-suġġetti li se jiġu diskussi fil-laqgħa.

- 17.4 Il-laqgħa titmexxa bl-ordni u d-dixxiplina. Il-Fratelli kollha għandhom id-dritt li jitkellmu u jagħmlu proposti fuq dak li jkun hemm fl-aġenda. Deciżjonijiet jistgħu jittieħdu biss fuq il-materji mniżżla fl-aġenda.
- 17.5 Kull proposta preżentata minn Fratell trid tkun sekondata minn Fratell iehor biex tiġi accettata u diskussa.
- 17.6 Is-Segretarju jżomm il-minuti ta' dak li jingħad u jiġi deċiż; dawn jiġu moqrija u approvati fil-laqgħa ta' wara u ffirmati mir-Rettur u s-Segretarju.
- 17.7 Id-deċiżjonijiet jittieħdu b'vot miftuh u jgħaddu b'maġgoranza semplicei. Vot sigriet għandu jinżamm jekk jintalab minn kwart u wieħed tal-Fratelli preżenti għal-laqgħa.
- 17.8 Huwa dmir tal-Fratelli kollha li jkunu prudenti fil-kliem u fl-imġiba waqt il-laqgħat biex ma jweġġgħu lil hadd. Qabel ma jibda jitkellem, kull Fratell għandu jkollu l-permess tar-Rettur jew ta' min ikun qiegħed imexxi l-laqgħa.
- 17.9 Ir-Rettur għandu d-dritt u d-dmir li jwiddeb lil min ikun qed jonqos minn dmiru, waqt u barra mil-laqgħa; skond il-gravita' tal-każ lu huwa jista' jnejhi d-dritt tal-vot jew ikeċċi mil-laqgħa lil min ikun qiegħed iġib ruħu hażin.
- 17.10 Huwa dritt tal-laqgħa tal-Fratelli li tiddixxiplina lill-Fratell li bil-kliem jew bl-imġiba tiegħu jmur kontra d-disposizzjonijiet ta' l-Awtoritajiet Ekleżjastiċi jew li jonqos minn dmiru lejn il-Fratellanza, b'imgħiba hażina, b'nuqqas ta' qadi ta' terz tas-servizzi

tal-Fratellanza mingħajr raġuni valida jew b'xi azzjoni oħra ta' ħsara imqar morali lill-Fratellanza.

17.11 Il-laqgħa tal-Fratelli thaddem dan id-dritt jekk il-Fratell, wara li jkun imwissi, jibqa' fi-istess nuqqas jew imgieba hażina jew ma jirreparax għall-ħsara li jkun għamel.

17.12 F'dan il-każ, il-Fratell għandu jingħata č-ċans li jitkellem hu personalment halli jispiega l-imġiba tiegħu.

17.13 F'kull każ, id-deċiżjonijiet tal-laqgħa tal-Fratelli huma inappellabbli ħlief quddiem l-Awtorita' Ekklejżjastika kompetenti.

18. Il-Laqgħa ta' Formazzjoni

18.1 Il-Laqgħa ta' Formazzjoni għall-Fratelli tkun organizzata skond programm imfassal mir-Rettur, bi ftehim mad-Direttur Spiritwali, biex il-Fratelli jkollhom esperjenzi ta' spiritwalita', ta' tagħlim u ta' fraternita'.

18.2 Ir-Rettur, bi ftehim mad-Direttur Spiritwali, għandu d-dmir li jsejjah din il-laqgħa darba kull xahrejn.

18.3 Il-formazzjoni li tingħata f'dawn il-laqgħat għandha tkun fil-linji definiti f'Appendici I anness ma' dan l-Istatut.

19. Sehem il-Fratellanza fil-Parroċċa

19.1 Il-Fratellanza hija għaqda ta' adulti Nsara li jieħdu sehem attiv fil-ħajja parrokkjali.

19.2 Bis-sejħa u l-hidmiet partikolari tagħha, il-Fratellanza hija għana u ġid għall-parroċċa.

- 19.3 Permezz ta' laqgħat ta' tagħlim u ta' formazzjoni, il-Fratelli jagħrfu ahjar il-Kelma ta' Alla u l-applikazzjoni tagħha fil-ħajja ta' kuljum.
- 19.4 Bis-sehem tagħhom fiċ-ċelebrazzjoni ta' l-Ewkaristija u fit-talb pubbliku, il-Fratelli jagħtu qima lil Alla; din il-qima juruha wkoll meta jipparteċipaw fi proċessjonijiet u f'ċelebrazzjonijiet oħra bl-istess spiritu ta' qima, mħabba u devozzjoni.
- 19.5 Għaliex huma Fratelli, jiġifieri ahwa ta' xulxin, u għalhekk jieħdu ħsieb il-ġid materjali u spiritwali ta' xulxin, il-Fratelli jaqdu lil xulxin b' imħabba nisranija.
- 19.6 L-ghaqda bejn il-Fratelli fil-Fratellanza u bejn il-Fratellanzi tal-parroċċa hija xhieda li l-Mulej huwa f'nofshom u magħhom. Hija din l-imħabba lejn xulxin li tigħbed nies ġodda biex isiru Fratelli.
- 19.7 Biex Fratellanza tkun rappreżentata fil-Kunsill Pastorali Parrokkjali (KPP), trid tiġi rikonoxxuta bhala waħda mill-Għaqdiet fi ħdanha li l-parroċċa tagħraf bhala parrokkjali. Din ir-rappreżentanza hi regolata mill-Istatut tal-Kunsilli Pastorali Parrokkjali, u għal dan il-ghan ir-Rettur hu meqjus bhala l-“Koordinatur tal-Ġhaqda”. Fejn f'Parroċċa hi mwaqqfa l-Kummissjoni Parrokkjali Fratellanzi (KPFR), ir-rappreżentanza fil-KPP tkun fissem il-KPFR kif definit f'Appendici III anness ma' dan l-Istatut.
- 19.8 Bhala għaqda tal-fidili (principalement lajċi) adulti fil-parroċċa, il-Fratellanza tfitħex li taħdem id fid ma' l-Ġhaqdiet l-ohra tal-parroċċa biex jintlahqu l-għanijiet pastorali tal-parroċċa u ta' l-Arċidjoċesi.
- 19.9 Għaliex il-Fratellanza ma għandha tagħmel xejn li jfixkel jew ittelef il-ħidma flimkien fil-parroċċa u tkun lesta li toqghod ghall-

prioritajiet pastorali parrokkjali, hija essenziali l-kooperazzjoni mal-Kappillan u l-kleru.

- 19.10 Jekk, fil-ġudizzju ta' l-Awtorita' Djoċesana, il-Fratellanza ma tkunx tgħix is-sejha tagħha jew ma jkollhiex Fratelli biżżejjed biex taqdi d-dmirijiet tagħha jew tonqos almenu għal tliet snin sħaħ milli twettaq id-dmirijiet tagħha jew tmur gravament kontra d-dispożizzjonijiet ta' l-Awtoritajiet Ekklejżjastiċi, hija tiġi soppresa u l-propjeta' tagħha kollha tgħaddi f'idejn il-parroċċa.
20. Il-Kollaborazzjoni bejn il-Fratellanzi
- 20.1 Il-preženza ta' aktar minn Fratellanza wahda f'Parroċċa u l-eżistenza ta' Fratellanzi li jhaddnu l-istess Sejha, joffru opportunita' ta' kollaborazzjoni bejn il-Fratellanzi fuq livell parrokkjali, fuq livell ta' Unita' Pastorali jew fuq livell djoċesan.
- 20.2 Il-kollaborazzjoni bejn ghadd ta' Fratellanzi flimkien hi regolata permezz ta' Appendix III anness ma' dan l-Istatut Bażiku, kif ukoll permezz tar-Regolamenti Partikolari ta' kull Fratellanza.
21. Statut tal-Fratellanza
- 21.1 Fratellanza għandha jkollha Statut li:
- i) jiddefinixxi t-twaqqif tal-Fratellanza bħala assoċjazzjoni ta' dritt pubbliku tal-fidili Nsara animati mill-Ispirtu biex ifahħru lill-Mulej permezz ta' Ĝesu';
 - ii) u jirrikonoxxi dan l-Istatut Bażiku bħala l-istatut tal-Fratellanza.
- 21.2 L-Istatut tal-Fratellanza jidhol fis-seħħ meta jiġi approvat mill-Arċisqof. Kull tibdil fl-Istatut irid ukoll jiġi sottopost ghall-approvazzjoni ta' l-Arċisqof, u jibda jgħodd biss wara li jkollu din l-approvazzjoni.

22. **Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza**
- 22.1 Fratellanza għandha tkun immexxija wkoll permezz ta' Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza. Fir-Regolamenti Partikolari, il-Fratellanza tista' żżid artikli tagħha jew regolamenti partikolari ghaliha biex ikunu mfissra aħjar is-sejħha, il-karatteristiċi u d-dmirijiet tagħha. Imma dawn l-artikli u r-regolamenti hekk miżjudin ma jistgħu bl-ebda mod imorru kontra dak li hemm fl-Istatut Bażiku ghall-Fratellanzi.
- 22.2 Ir-Regolamenti Partikolari tal-Fratellanza jidħlu fis-seħħi meta jiġu approvati mill-Arċisqof. Kull tibdil fir-regolamenti jrid ukoll jiġi sottopost ghall-approvazzjoni ta' l-Arċisqof, u jibda jgħodd biss wara li jkollu din l-approvazzjoni.
23. **Dokumenti annessi ma' l-Istatut Bażiku**
Id-Dokumenti annessi bħala Appendix ma' dan l-Istatut Bażiku għandhom jitqiesu bħala parti integra miegħu.
24. **Emendi ghall-Istatut Bażiku ghall-Fratellanzi**
Dan l-Istatut Bażiku ghall-Fratellanzi hu approvat mill-Awtoritajiet Ekkleżjastiċi ta' l-Arċidjoċesi ta' Malta u jista' jiġi emendat biss mill-istess Awtoritajiet Ekkleżjastiċi.

